

23.6.1948 Doc 05596

מ. שרתוק על התגרות אצ"ל

מ. שרתוק על התגרות אצ"ל

רבונות מדינתנו וסמכויות הממשלה פגוש את ההתנקשות ללא רתיעה

היה משבר פנימי לא חמור ביותר. אבל אין כוונת פנים לזלזול וצינון. ההסתגרות הקיפה להסגיר את העד תום יאין לנו כל קיבלתנו להצליח בזאת - ר אכס שרהחוק כפגישת דחופה עם העתות העברית ועתונאי-חוק. יתה כודקרת לסכסוך שפרץ בעקבות זיך של אצ"ל להתקש ברבונותה של ינה ישראל ולמלא מחסני נשק על אף הרתו על התפרקות וכניסה לשורות א ההגנה בפגישה הסתתפי מלבד שר חוק י גלילי. ראש המטה של צבא הגנה.

רה להכריע הממשלה הכרוינה בצבא עשה פקודתה. שנים הרבה ובמאמצים רבים והגברו ובחוקף החד אפקותיו נחלצנו ממלחמת דמים, למרות ההתגרויות המרובות. ומה חמור הדבר, שאנו מוצאים עצמנו בתוכה שבועות מספר לעצמאותנו ולקיום מדינתנו הצעירה. בשעה שאנו נדרשים להגביר את כוחנו לקראת אפשרות של הידוש המערכה עם האויב החיצוני, הוסלנו לתוך מערכה מור"יית נגד אויב הפנימי של המדינה. אך לם עם כל הקושי הנפשי לפעול נגד יתור יעשה הצבא את הנבחו לא רק מטעמי משמעתו הוא עושה ויעשה חובתו מתוך אינסטינקט עם ועמוק שלא תקום עצמאותנו, אלא אם תשרור חרות-אמת והכל יהיו חייבים במרות הדמוקראטיה של המוסדות החוקיים. כל מי שבא לקעקע את המרות הזאת ע"י פעולה מזוינת ורועה לכפות את רצונו מתוך אמונה שחובצה היצול רוע האחריות יכריעו - ידע כי נפלה ההכרעה- לשבור את הנסיון הזה, לאחר שהוברר, כי כל החתימות הן כוב. זהו פשר הדברים שהתרחשו בחוף כפר ויתקין ונמסכים בתלאיביב.

פרטים על המצב. לאחר שהספינה נמגעה מאש הארטילריה של הצבא ופרצה בה אש, נחלשו הקרבות ברוב המקומות בעיר. ברגע שהלך למסיבת העתונאים, נודע לראש המטה על התנגשויות קטנות שעוד אירעו במרכז העיר ובדרומה, לרוב עקב נסיון הפורשים לגנוב כלירכב. הפעולה הרצינית בכשך היום היתה בשעות הצהריים ונמשכה 3-4 שעות. כא" שר אנשי אצ"ל ניסו לפרוץ אל הספינה לפני שנפגעה ולפרק את מטענה. בתשובה לשאלה הסביר ראש המטה, שמסקר הצבא בתלאיביב קיבל פקודות מדויקות לא להרשות שהמטען יפול לידי אצ"ל וכן קיבל יפוי-כוח להשתמש בכל האמצעים להשגת מטרה זו.

אצ"ל לא מסר כל נשק לצבא
לשאלה אם יש בטחון שאצ"ל בכניסתו לחוף מסר גם את כל נשקו, ענה י גלילי: לא קיבלנו כמעט כל נשק, פרט למספר קטן מאוד של כלי-נשק, שהביאו אתם אישית המתגייסים משדותיהם. פע"מים רבות הבטיחו למסור, אך עדיין לא מסרו. הרשימה הראשונה שקיבלנו על להסיק מכך, כי לא התכוונו כלל למסור את נשקם.

ההסכם עם אצ"ל במה למעשה
כן אמר י גלילי, שעלידי מעשיהם ביטלו אנשי אצ"ל למעשה את ההסכם

מאמצים כהנים - אמר שר החוץ הודיע בסוף, כי אחמול בבר קר נערכה ישיבה יוצאת מן הכלל של הממשלה בענין זה והממשלה החליטה לדרוש את כניעת הספינה וכן על הצעות שיובאו לפני מפקחי אר"ם בנוגע לאופן הטיפול בנשק שהובא. אך משסירבו להר כנע, לא היה עוד מקום להצעות.

שנערך אתם בשעתו. על הממשלה להסיק מסקנות מעובדה זו. שרתוק אמר, שלאור הנסיון האחרון תדון הממשלה בשאלה שידורי הראדיו הנפרדים. לאחר גמר הפעולה הנוכחית תבדוק הממשלה איוו פעולה מרתיקה לכת עליה לנקוט כלפי הפורשים.

הנימוק העיקרי לפעולה
לא ההפוגה אלא סמכות המדינה שר החוף עוד הסביר, לי לאר"ם נודע על ברא הספינה כמה שעות לאחר שהגיר עה לחוף וצבאנו כבר היה בפעולה. לפי הודעת אצ"ל היו בספינה רובים, באזר קות, רובי, בראך ותחמושת. כאשר באו אנשי אר"ם למשרדי מצאוני בדיק בשעת כתיבת מכתב אליהם בענין זה. אך עלי להדיגיש, אמר מ. שרתוק: לא ההפוגה היתה הסיבה העיקרית לפעולתנו. אלא הנסיון לפגוע בסמכות המדינה. אף במ צב של לא-הפוגה היינו נוקטים פעולה נגד נסיון זה.

הפעולה מתנהלת על פי החלפת הממשלה
שר החוף הודיע בסוף, כי אחמול בבר קר נערכה ישיבה יוצאת מן הכלל של הממשלה בענין זה והממשלה החליטה לדרוש את כניעת הספינה וכן על הצעות שיובאו לפני מפקחי אר"ם בנוגע לאופן הטיפול בנשק שהובא. אך משסירבו להר כנע, לא היה עוד מקום להצעות.

לא היתה הפרת ההפוגה בתשובה לשאלה אמר שר החוף, כי